

Դաժտյալ աղանդի մեջ ֆարսիկ
մեջ թիւրքիկի պիւր պուշուք սէնէ
զարֆընտա թէտրիս մէջ թահսի իթ-
մէր իւզը, պիւր միւսէրիս պուշու-
նուպ, թալիպ օլան դէվաթ մոթ պուս-
մըղտան սիւալ իտէպիլի :

ՏԱԽԻԼ ԻՑԷ

ԵՖԵՆԻ ԷՍԶԱՄԱՆ ՏՈՅԻՐ ԻՆՍՏԻԹՈՒՆԻՆ
ԻՍԽԻԼԱՍՍԱՑԻ ՄԱՆԻԼԻ

Ինչպէստէ տախի իլան օլունտուղու
իւզրէ, վէլիինիմէթիմիզ բատիշանը-
մըզ Էֆէնտիմիզ. միւսճէրքէտ մէմալիքի
շահանէլէրինին մամուր օլմաք, վէ ի-
պատուլլանըն թիճարէթ վէ սէրվէ-
թիինին զիեատէլէնմէսի իլին, Անտա-
լուտա տախի տէմիր Էօլլար Էաբըլմա-
քընը Էմիր ու Ֆէրման պուլուրտու :

Վէ իզմիտ վէ Լսքի չէհիլը Էօլլարը
Էաբըլմազա պաշլատը, ինչալլահ Էա-
գըն վազըթտա թէքմիլ օլմազա տըր :
Հէմ պու տէմիր Էօլլարըն մէսարիֆի-
նէ գարչըլըզ օլմազ վէ հէմ տէ, սէ-
հիմէրի իլէ կէլինմէքտէ պուլունան-
լարա Էմինիլէթի վէ Գօլլարըզլը պիր
իրատ ալըլմազ իւզրէ, պու տէֆա Էմ-
թաա կէօմիրիւլա ազճէսինտէն պիր
Էէնի սէհիմ չըգարըլտը, Պու սէհիմ օն
սէնէլլինէ տիր, Էանի պիր քիսէսի օն
քէսէնէ սաթըլը :

Պիր առամ պունտան 1000 Ղչ. ֆա-
լիլի պիր սէհիմ ալա, Էվիլէրի սէ-
հիմէր կիպի, ուզուն ուղաւորեա ֆալիլ
վազըթնա պէքէմէլիպ. իւշ ալտա պիր
տէֆա 230չեր Ղչ. Բէք Գօլլարըզլա ալըր
վէ թագսիթ վազըթլարը տախի մարտ,
հաղիրան, իլլուլ, քանունին Էվիլէլալ-
լարը տըր վէ ալմաղըլ թագսիթ բա-
րասընը սէհիմի ալըր իքէն վիրտիլի կի-
պի, Էիրմիլիք պէկաղ մէճիտիլէրի, 20
ղչա. օլարազ ալմազա տըր, պաշա սէ-
հիմէր կիպի 21 Ղչա. ալմաեաճազ վէ
թագսիթ ալմազազա զահմէթ չէքմէնէ-
ճէք տիր :

Պիր տէ պու սէհիմէր մահիլիլ օլմա-
եաճազ վէ քիմէսի գալմաեաճաեա
գալտար մահիլիլ կիթմէնէճէք տիր.
մէսէլա, պիր առամ պու սէհիմտէն ալ-
սա, վէ քէնտիսինէ Էմիր հազգ վազը
օլսա, Էքքէք վէ գըզ Էվլատը վար ի-
սէ, անա գալաճազ, օլմաեաղը հալտէ
Էքքէք Էվլատըլտան տօղմուշ Էվլատ-
լարը պուլունուր իսէ անլէրէ, անլէր
տախի օլմաեաղը հալտէ, պապաեա վէ
անաեա, պուլունարտա պուլունմաեաղը
սուրէթտէ, Գօճաեա վէ գարըեա միւ-
սալի սուրէթտէ վէ Էա քեամիլէն գա-
լաճազ տըր :

Լիլէր Էվլատը վէ Էվլատընը Էվլատը
վէ պապաեա վէ անաեա, վէ խաթուն
իսէ Գօճաեա, վէ Էքքէք իսէ գարըսը
օլմազաա քիմէսիլ օլունուր հալտէ
վէֆաթ իտէր իսէ, օլ հալտէ մահիլիլ
օլմազա տըր :

Լսիկ սէհիմէրտէ պիր առէթ վար
տըր քի պիր առէթ միւթաաարըլ օլ-
տուլուր սէհիմինի սաթմազ իսթէսէ,
վէ սաթմա, վէ Էալսա, պիրինէ ֆէ-
րաղ իթմէք միւրատ իլլէսէ, վէ
սէհիմինի սաթմազտան վէ Էալսա
ֆէրաղ իլլէտիքտէն գըրգ կիւն կէչ-
մէզտէն Էվիլէլէ վէֆաթ իթմէ, սէ-
հիմի մահիլիլէ կիտէր վէ խաղ ինէնէ
գալըր իտի : Իլլէթ Էէնի սէհիմտէ պու
կիւնիւք Էօք տըր, պիր ինտան պու
կիւն պու սէհիմտէն ալսա տա, Էճէ-
լի կէլիպ Էթէսի կիւն վէֆաթը միւ-
գու պուլա, Էէնի մահիլիլէ կիթմէզ
Պալէատէ զիքը իլլէտիլիմիլիւզրէ, հա-
լիլլէ վէ թագըլըլա, Էվլատ վէ թօ-
րունլարընա վէ աղրապալընա գալըր :
Լսիկիւշամ սահիպ վէ սահիպէրի սէ-
հիմէրինի պու Էէնի սէհիմ տէլիլթիր-
մէք իսթէսէլէր, ալմազաա օլունուրը
թագսիթ բարասընտան կիւզտէ օլմու-
գունու թէքթ իտէրէք, Բէք Գօլլարըզ-
լա թէպտիլ իտէպիլիլէր, Էանի, Էվ-
վէլտէն, սէնէտէ Էիւզ Ղչ. ալմազաա

իսէ, Էէնի սէհիմէ թէպտիլ իթտիլի
վէ մահիլիլ օլմաեաղը իլին Էէթմիլ
ղչ. ալմազա տըր : Պու Էսքի սէհիմէ-
րին, Էսհաճը ճէտիտէ իլէ տէլիլթի-
րիլմէսինտէ իթթիլիազ օլունան ուսու-
լը մալսուսէ մուլիլ Նէզարէթի ճէլի-
լէսինտէն պէեան օլունաճազ տըր :
Էսքի սէհիմէրին թագսիթ վազըլ
կէլտիլինտէ, մալսուսէ սէնէտ Էազըպ
խաղինէլէ կէօթիլմէլի վէ օրատա
պիր խալլի վազըլ տօլալմալ տա, Նի-
հաեթթ օն պէշ Էիրմի կիւնտէ թագսիթ
բարասընը ալմալը. Լաքին, Էէնի սէ-
հիմ պէօլլէ տէլիլ, Էազսիթ գու-
բօնլարընը, վազըլ կէլտիլի վազըլ
թագսիթ մէօհիլիլ իլէ մէօհիլիլէլիպ
վէ քէսիլ, իտարէ սանտըլընա կէօ-
թիլտիլի անտէ հէր գալ Ղչ. իսէ օ-
տազըգաա բարասընը ալմազա տըր,
վէ պու թագսիթ գուբօնլարը, զիմմէ-
թի միրիլէ իլին տախի գալուլ օլու-
նաճազ տըր :

Էանի, պիր առամըն, վիրկիտէն
վէ Էալսա պաշա պիր շէլտէն տէվ-
լէթէ պօրնու օլսա տէ, թագսիթ գու-
բօնլարընը անա մուգապիլ վիրմէք իս-
թէսէ, խաղինէճէ գալուլ գըլընա-
ճազ տըր : Պու Էէնի սէհիմտէ մէվ-
նուտ օլան թագսիթ գուբօնլարը քիւ-
ղտը, Բէք պիլիւք օլմաճազ իլլին,
Էալընըզ օն սէնէ իլլին Էաբըլմը տըր :
Պու գուբօնլար, թէքմիլ օլունուր զէ-
ման, Գօլլարըլա Էէնի Էէնիտէն գու-
բօնլար վիրիլէճէք տիր :

Պիր ինտանըն, Գօնսօլիտէսի օլսա
վէ օ Գօնսօլիտէսի Էանսա վէճիւթա
ղչալ օլսա, պիր տահա կէրի կէլմէզ,
պու սէպէպէ, սահիպի զիեան իթմիլ
օլուն, Լաքին պու սէհիմին պէրաթը,
ճէնապը հազգ մուհաֆազա պուլուր-
տուն, Էանսա վէ Էալսա զալ օլսաաա,
իսմ իւզէրինէ գալտ օլունտուղունտան,
սահիպի, պէեանը հալ իտէրէք, Էէ-
նիտէն պաշա պիր պէրաթ ալըր :

Պու Էսամ, Բէհիլ տախի իտիլիլ,
մէսէլա, պիր առամ, Լաղըմ օլսա տա,
պիրինտէն պօրն օլարազ, մարա ալ-
մազ միւրատ իլլէսէ, իտարէ սանտը-
ղընա խապէր վիրէրէք, մութաաարըլ
օլունուր սէհիմին պէրաթընը Բէհիլէ
Գօնսօլիլիլ :

Լսիկ Էսամ, սահիպ վէ սահիպէ-
լէրինտէն պաղըլարընը զարուրէթի օ-
լուն, վէ սէհիմինի սաթմազ իսթէր ի-
սէ, օտաճըլար վէ Էալսա պաշալա-
լը, օն քէսէլիք սէհիմինի, ալթը Էէտի
քէսէնէ, հաալը թուլթուրապիլիլի-
լինէ գըրաազալըր : Իլլէթ պու զա-
րալարտան Էսհապը զարուրէթ գու-
թուլմազ վէ պէօլլէ սահիլէն զարու-
րէթի իւզէրինէ սէհիմինի սաթմալարա,
պիր մարա զարար իթտիլիլմէք ի-
լին իտարէ սանտըլը, մալսուսէ պու
Էէնի սէհիմ իլին սէնէտէ պին քէսէ
հըֆըլ իտէնէք տիր :

Մէնէլա, պու Էէնի սէհիմտէն ա-
լան պիր առամին կէրէքտէն զիեա-
տէսի իլէ զարուրէթի օլուն տէ, սէ-
հիմինի սաթմազըլը իճապ իտէր իսէ,
պէրաթընը իտարէ սանտըլընա կէօ-
թիլիւլա, պաշապաշ բարասընը ալա-
ճազ տըր, հիւ պիր մարա զարար իթ-
մէնէճէք տիր, ֆագաթ պու գալտէ
ուսուլ իլին տէլիլ տիր : Չիրա, զի-
եաա ֆալիլիլ Էսհամ սահիպէրի, զա-
րուրէթլէրինի, ալաճազարը ֆալիլ-
տէն տէֆ իտէպիլիլէր, Էալընըզ, սա-
հիլէն միւհիմ օլունուրա վէ սէնէտէ
պէշ Էիւզ Ղչ. ֆալիլ տալաճազ սէհիմ
սահիպէրինի միւհիմաա տըր : Պա-
լէատէ պէեան իթտիլիլիլ իւզրէ, պու-

նուն իլին սէնէտէ պին քէսէ ազճէ
թալսաա գըլընտըլընտան, օ փարա
թէքմիլ օլունաեա գալտար, սահապը
զարուրէթտէն, սէհիմինի սաթմազ
օլան օլուն վէ սահիլէն զարուրէթի
թէպէլիլին իտէր իսէ, իտարէ սան-
տըլընա գալուլ օլունուլ, տէրհալ
փարասը վիրիլէճէք տիր : Ծու գալտար
քի պու պին քէսէ թէքմիլ օլունտուգ-
տան սօնրա, գարչըլըլ թիւքէնմէ-
սինտէն տօլտըլ թագսիթ իլէ զիեա-
տէսի, իրթէսի սէնէնէ պըրազըլտազ
տըր : Պունա տա հէր քէսին Էմինիլ-
թի հաալը օլմազ վէ իտարէ սանտը-
ղընտա մարա վար տա, վիրիլմէք
տէնմէճէք իլին, պու Էօլտա Նէ գա-
տար սէհիմ սաթման օլմուշ վէ իտարէ
սանտըլընտա գուսուր Նէ գալտար փա-
լա մէվնուտ գալմը տըր, զաղէթա-
լարա տալիմ իլան իտիլէճէք տիր :

Պաղըլա սահապը խալարթ վար տըր
քի կէրէք հաալթընտա վէ կէրէք վէ-
ֆաթընտա պիր խալըրտա պուլուն-
մազ իսթէր իսէ, պէօլլէ խալարթ իլին
վազըլ իտէնէլի վէ վէրէճէլի վարա
իլէ պու սէհիմտէն ալապիլիլ վէ պէօլ-
լէ խալարթ իլին պու սէհիմտէն ալա-
պիլ շէլ օլմազ. զիրա, քէնտիսի
սաղ օլսա, վէ Էալսա վէֆաթ իտիպ,
արատան Էիւզ սէնէտէ կէպէ պիլէ,
հիւ պիր մարաալ զալ օլմազ, Բէնտի-
սինին վազըլ իլլէտիլի մահիլիլ օլ-
մաեաղընտան, օն պէշ Էըլըլընա վի-
րիլէճէք տիր : Էանի, պալէատէ պէ-
եան օլունտուղու իւզրէ պին զլլուգ
սէհիմ ալան առամ, սէնէտէ Էիւզ Ղչ.
ալմաեաճազ, Էէթմիլ Ղչ. ալմազա տըր :
Պունուն սէպէպի տէ, մահիլիլէ կիթ-
մէլիպ, տալիլի վէ պաղը օլունուր
տուր :

Փարասը օլան Էէթմիլ չօճուգլար
իլին պու սէհիմտէն ալըրը իսէ, չօ-
ճուգ պէօլլիլա քէնտիսի պիրիլիլ
վազըլտա, սէհիմ իսթմէլ տէ մարա
բարսընը ալմազ միւրատ իտէր իսէ,
սէհիմ քեաղըլընը կէօթիլիլա, իս-
թէտիլիլ զէման մարաալընը ալաճազ
տըր : Փագաթ պու ուսուլ, Էէթմիլ
չօճուգլարընտան պաշապա ճազըլը-
տա ճարի օլմաեաճազ տըր :

Հաալը, պու Էէնի Էսհամը ֆալի-
լը կէօմիրիւք ազճէսինտին վիրիլէճէք
տիր վէ սաղլամ պիր իրատ օլաճազ
տըր : Էիւնքի մալսուսէ պուլուն իլին
պիր իտարէ սանտըլը ալըլտը : Մէզ-
քիւր սանտըլտան կիւնիլ կիւնիլէ վէ
զահմէթսիլ, հէր քէս սէհիմէրինին
թագսիլիլինի ալաճազ վէ պու կիւն
կիթ Էալըն կէլ տէլի վազըլ կէչի-
րիլմէնէճէք տիր : Պու մուսմէլաթ
ֆիլիլէն տալիլ հէր քէսէ մալիլ օլա-
ճազ տըր :

Պանգը օսմանինին, թիւթիլին իմ-
թիեաղընը Բէհիլ մազալմէնտա ալա-
րազ, 25 միրեօն լիւրաղը պիր իս-
թիլըրազ վիրիլէլիլի, հիւքիմէթի
սէնիլէնէ թէքլիլ իլլէմիլ օլունուր ի-
լիտիլիլ տիր :

Հալլամ բաշա հաղրէլէլէրի, իյ-
նէպօլու ճիւղարընտ օլմալըլը պիր
տաղտա 30 գալտար ալը իսքեան իթ-
մէքտէ օլունուր խապէրինի ալարազ,
մէզքիւր Էապանի հալմալարը Գօլա-
լմազ իլին պու կիւն մահիլիլ մէզ-
քիւրէ միւթմէլէճիլէն ճէրաաաաթթ-
տէն հարէլէլ իտէնէք տիր :

Հալ թիւթիլ զաղէթաալը, Սըրպ
հիւքիմէլ իլին մալլապալարընտան

պահա իլլէտիլի սըրաաա տէր քի պու
պապաթ Պապը ալիլէ պիր գըլթա Նօ-
թա թագսիթ օլունմուշ տուր : Ալտը-
ղըմըլ մալիլմաթա Նէզարէն, պիրիսի,
Չըքօրնիք մէսէլէսի իլին, վէ տիլէլի,
րուսէլի տէմիր Էօլլարը իլէ Սըրպ տէ-
միր Էօլլարընը պիրպիրլէրի իլէ պիր-
լէլիլիլիլէրի մէսէլէսի իլին օլունու-
ղու հալտէ իքի գըլթա Նօթա թագ-
սիթ օլունմուշ վէ Էվիլլիլի կիւն, կիւ-
եա մէնէլալ ինիաթիլ, պու իլէ միւ-
տալիլէ իտիպ, հալթա, Սըրպ հիւ-
քիլմէթ իլին մալլապալարընը թա-
սահապ իլլէմէք իլին Սաաղազալմազ-
րէլէրինէ պիր Նօթա Էօլլարը տըր
տէլի չըգարըլան թէվաթուրուն աալը
Էօք տըր :

Սէֆիրի միւշարիլէլի հաղրէլէրի,
աալա բօլիլիլաաա պիր մանէաապ պու-
լունմաեան մէզքիւր մաաաաաաաաա
միւտաաաաա իլլէմէմիլ տիր :

(Վ. Հէրըլտ)
— Պօղաղ իլլինէ կիտէն Էօլմուլար,
պու կիւնէ գաաաա օլունուր կիպի,
Էաղըն կիւնէլին ալթընտա իլլէմէք
վէ գըլըն տալիլ գար վէ Էաղմուրուն
ալթընտա տօլմաճազ իլլին, Էէնի տէ-
միր քէօքիլինին, վարօլլարըն Էանա-
շաճաղը տուպալարը իւզէրինտէ իս-
թիւ գարալը սալարը պուլունաճա-
ղը իլիտիլիլ տիր :

— Բուսէլի տէմիր Էօլուլ ալթիլեա-
թը սապըզ պաշ տիրէլթօրու, Մ. Բը
րէսէլ, Անտաղլուտա Էաբըլմազ տէ-
միր Էօլլարըն ալթիլեաթընա տիրէք-
թօր թալիլին օլունմազ իւզրէ, պու
տէֆա ուսուլու Նալիլա Նաղըլը Էտ-
հէմ բաշա հաղրէլէլիլ թարաֆընտան
ճէրաաաաաթթ չաղըլըլ տըր :

— Սաաղազալմա հաղրէլէրի պու տէ-
ֆա, բօլիլիլաաա թէօհմէթլէրտէ
պուլունմաշաաաաաաաաաաաաաա
թիլեա Նաղըլընը կիւնիլտէ ալա ու
կիրիլթիլ օլունմուշ օլան աաաաաաաաա
նէմէք իլին մալսուսէ պիր Գօմիլիլ
Նաապ իտիլմէսինի Էմիր պուլունմուշ օլ-
տուգլարընտան, մուհիլիլնէ, զապ-
թիլեա Նէզարէլիլ միւսթէշաղը Չիւ
վաշա, իքիտալէսիլիլիլ տիր վէ իքի Նէ-
ֆէր իսթիլիլաա. հալմիլ վէ պիրտէ
սըլըր քեաթիլաաաա միրէքքէպ պիր
Գօմիլիլ թէշէքքիլ իլլէմիլ տիր :

— Չապլիլեա միւշարիլ Էմիր իլէ,
իսթմաաաաաաա սիլա թաշաճազ Էաաազ
իտիլիլ տիր :

Բէշա, սիլա իտիլալ օլունմաաաաաա
իս իլլուն օլունուլ, Էճէպիլ մա-
հիլէրտէն վէ Էալսա Էալթիլէրտէն
կէթ իլլէլիլ սիլալալ կէօմիրէքտէ ալը
Գօնաճազ տըր :

Հաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
լէր իլէ պարըլթըմազ իւզրէ թարա-
ֆէլիլ վէ քիլլէլիլիլիլ միրէքքէպ օլա-
րազ աղտ օլունան Գօմիլիլ, չիմիլ-
քի հալ ուղաշաճաաաաաաաաաաաաա

Հաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
վազ կէլմէնէճէքքէրինի պիրտիլիլ
իլէ պէրապէր, տիլիլմէք վէ պիր
գարար վիրմէք իլին ալթը ալ մէօհ-
լէթ իսթմիլիլ տիր :

— Ինչպէն ալաաա, զապլիլեա միւշիւ-
րի Ալեաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
րէլէլիլ, Պէլլաղլուտա տօլաշապ, պիր
թագըմ սապըզալը վէ սիլա թաշալը
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա

— Տաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա

— Պունտան պիր իլլի կիւն աղտէմ,
Օսմանը օֆիլաաաաաաաաաաաաաաաաա

